

ระบุ'สุขภาพออนไลน์'มั่ว90% 'หมอ-คนไข้'เปิดศึกโซเชียล

"หมอ"เจ้าของเพจดังระบุข้อมูลสุขภาพในสื่อโซเชียลมั่วข้อมูลถึง 90%ขณะที่คนไทยละเมิดสิทธิผ่านโลกออนไลน์อื้อ พบ "หมอ-คนไข้" โพสต์ประจานกัน ทำความสัมพันธ์ย่ำแย่ ค้านรักษาโรคผ่านจอ เหตุไม่ได้เห็นอาการโดยตรง

ในเวทีเสวนา "เปลี่ยนโลกออนไลน์ ให้ปลอดภัยการละเมิดสิทธิสุขภาพ" วานนี้ (3 ส.ค.) นพ.พลเดช ปิ่นประทีป เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) กล่าวว่า ไตรมาสสองของปี 2557 ประเทศไทยมีผู้ใช้โทรศัพท์มือถือที่เข้าอินเทอร์เน็ตได้ 94 ล้านเครื่อง และเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 2-3 ล้านเครื่องต่อไตรมาส โดยโซเชียลมีเดียที่คนนิยมใช้มากที่สุด คือเฟซบุ๊ก 30 ล้านคน ยูทูป 26.5 ล้านคน ทวิตเตอร์ 4.5 ล้านคน และอินสตาแกรม 1.7 ล้านคน และที่นิยมเพิ่มขึ้นมากคือไลน์(Line)

พลเดช ปิ่นประทีป

อย่างไรก็ดีที่น่าห่วงคือการโพสต์โดยไม่กลั่นกรอง ทำให้มีปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนมากขึ้น โดยเฉพาะด้านสุขภาพ เช่น การโพสต์ผลการตรวจ

อ่านต่อหน้า 13

ต่อจากหน้า 16

ระบุ

สุขภาพ รูปครอบครัวในห้องคลอด รูปผู้ป่วยประกอบการขอรับบริจาคต่างๆ รวมถึงการบันทึกภาพและเสียงระหว่างการรักษา อาจละเมิดสิทธิผู้ป่วยโดยไม่รู้ตัว ซึ่งมีความผิดตามมาตรา 7 พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2550 มีโทษจำคุก 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท

โดยสช. ได้มีการจัดทำร่างแนวทางการปฏิบัติในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ พ.ศ... เสนอต่อ พล.ร.อ.ณรงค์ พิพัฒนาศัย รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการ สช. เพื่อให้นำมาสู่การบังคับใช้

นพ.วิหวัธ ศิริประชัย หรือจำพิชิต ขจัดพาลชน เจ้าของเพจเฟซบุ๊ก "Drama Addict" กล่าวว่า การละเมิดสิทธิในโซเชียลมีเดียเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก บางครั้งการถ่ายรูปเพียงภาพเดียวแล้วนำไปเล่าต่อเป็นตูเป็นตะหรือแต่งเรื่องขึ้นมา ก็ทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงตามมา หรือทำลายชีวิตคนๆ หนึ่งได้ ที่น่ากังวลคือทุกวันที่ทุกคนเป็นสื่อเองได้ การคัดกรองข้อมูลก่อนโพสต์หรือแชร์ออกไปจึงเป็นสิ่งจำเป็นมาก

สำหรับการละเมิดสิทธิทางสุขภาพ

บุคลากรทางการแพทย์ถือว่ามีความเสี่ยงอย่างกรณีแพทย์โพสต์ภาพฟิล์มเอกซเรย์ผู้ป่วยที่มีมะม่วงติดในก้นอย่างสนุกสนาน ก็ถือเป็นการละเมิดสิทธิ หรือก็ภัยถ่ายภาพผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตแล้วนำไปโพสต์โดยอ้างว่าทำไปเพื่อเป็นอุทาหรณ์ หรือบางคนทำเพื่อเรียกยอดไลค์ ก็ถือเป็นการละเมิดสิทธิเช่นกัน

ห่วงโพสต์ประจานหมอบนโซเชียล

"ในทางกลับกันคนไข้ก็ละเมิดสิทธิของแพทย์ด้วย โดยเฉพาะการโพสต์ประจานเมื่อได้รับการรักษาแล้วไม่พอใจ เรื่องเหล่านี้ต้องมีการณรงค์ให้ชัดเจน ซึ่งการจัดทำร่างแนวทางการปฏิบัติในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ถือเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการละเมิดสิทธิทางสุขภาพได้ในส่วนของบุคลากรทางการแพทย์"

อย่างไรก็ตามที่กังวลคือเรื่องการโพสต์โซเชียลมีเดียส่งข้อมูลผู้ป่วย ควรมีการจำกัดการใช้งานอย่างไรบ้าง เพราะอาจทำให้แพทย์เน้นการดูข้อมูลผ่านโซเชียล มากกว่าการมาตรวจด้วยตนเอง หรือการให้คำปรึกษาผ่านโซเชียล ของคนที่ป่วย เมื่อมีผู้ป่วยส่งข้อความมาปรึกษาอาการ ซึ่งจริงๆ ไม่อยากให้ตอบเพราะไม่ได้เห็นอาการผู้ป่วยเองจริงๆ

หรือหากตอบก็ควรตอบแนวทางปฏิบัติตัวให้แกผู้ป่วยกว้างๆ เท่านั้น

โพสต์สุขภาพ80-90%มั่วข้อมูล

ทพ.ภาคภูมิ เดชหัสดิน นักเทคนิคการ

แพทย์ ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เจ้าของเพจ "หมอแล็บแพนด้า" กล่าวว่า ขณะนี้มีการแชร์ข้อมูลสุขภาพจำนวนมากบนโซเชียลมีเดีย ประมาณ 80-90% เป็นเรื่องที่ไม่จริง และประชาชนมักเชื่อข้อมูลเหล่านี้ เพราะง่ายกว่าการไปพบแพทย์ ซึ่งบรรดาแพทย์ก็ต้องคอยหาข้อมูลมาตามแก้ข้อมูลที่ผิดๆ หรือข้อมูลจับแพะชนแกะ อาทิ ถ้าถูกงัดให้ตำพริกมาทา ปอดดำเพราะสูบบุหรี่แทนที่จะเลิกสูบกก็ไปตีมันข้าง การกินน้ำมะนาวผสมโซดารักษาโรคมะเร็ง แทนที่จะไปหาหมอ มีทำให้โรคลุกลาม เพราะไม่ได้รับการรักษาอย่างถูกต้อง

รวมถึงการขายผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ลอบผสมสารต้องห้าม เรื่องนี้มีการสอบถามเข้ามาทุกวัน ทำให้ต้องตอบคำถามเรื่องนี้อันซ้ำๆ จนไม่ได้ให้ความรู้เรื่องอื่นเลย เรื่องนี้จึงต้องมีการปลูกฝังการเล่นโซเชียลมีเดียให้ตระหนักว่าไม่จริง ถ้ารู้สึกสงสัยแสดงว่ามีความเป็นนักวิทยาศาสตร์ ต้องสืบหาข้อมูลเพิ่มเติม เช่น กูเกิล โดยพิมพ์ต่อท้ายว่า จริงหรือไม่ ก็จะมีข้อมูลจำนวนมากให้เลือกอ่านจากหมอหรือนักวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้ ส่วนหน่วยงานภาครัฐควรบังคับใช้กฎหมายและปราบปราม จับกุมคนที่ทำผิดอย่างจริงจัง

ห่วงสัมพันธ์'หมอ-คนไข้'วิกฤติ

ด้านรศ.สุดา วิศรุตพิชญ์ อาจารย์พิเศษ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า

ปัญหาของข้อมูลสุขภาพคือ จะปิดข้อมูลเพื่อรักษาสิทธิของผู้ป่วย หรือเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น กรณีโรคระบาด เป็นต้น ซึ่งตรงนี้ถือเป็นความยาก โดยข้อมูลสุขภาพจะแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ 1.ข้อมูลระบุตัวตน เช่น ชื่อ นามสกุล หมายเลขประชาชน หมายเลขผู้ป่วยในโรงพยาบาล เป็นต้น

2.ข้อมูลสุขภาพที่เป็นข้อมูลอาการป่วย ซึ่งหากจะเปิดเผยข้อมูลสุขภาพ ไม่ว่าจะเพื่อประโยชน์สาธารณะ ให้ความรู้ เพื่อการศึกษา การเก็บข้อมูลของหน่วยงานรัฐ เช่น กรมบัญชีกลาง สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) หรือแม้แต่การปรึกษาหารือกันระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ หลักการคือต้องไม่ละเมิดสิทธิผู้ป่วย ไม่บอกให้รู้ถึงตัวตน ไม่บอกชื่อ

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,400

Section: First Section/สังคม-ชุมชน-สิ่งแวดล้อม

วันที่: พุธที่ 4 สิงหาคม 2559

ปีที่: 29

ฉบับที่: 10178

หน้า: 16(ล่าง), 13

Col.Inch: 62.60

Ad Value: 150,240

PRValue (x3): 450,720

คลิ๊ป: ๓๓

หัวข้อข่าว: ระบุ'สุขภาพออนไลน์'มั่ว90%'หมอ-คนไข้'เปิดศึกโซเชียล

นามสกุล ต้องไม่ให้ข้อมูลที่ทำให้คนโยงไปถึงตัวตนผู้ป่วยได้

“หากทำได้ควรมีการวางระบบเรื่องข้อมูลสุขภาพแบบต่างประเทศคือ แบ่งระดับของข้อมูลและระดับของผู้ที่จะเข้าถึงข้อมูลว่า คนไหนเข้าถึงข้อมูลระดับใดได้บ้าง อีกประเด็นที่จะช่วยลดปัญหาระหว่างผู้ป่วยและแพทย์ได้คือ ต้องมีความไว้วางใจเพราะหากไม่มีก็จะเกิดปรากฏการณ์ถ่วงดุลกันไปมาเพราะไม่ไว้วางใจทั้งที่ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์และคนไข้ควรจะเป็นไปในลักษณะไว้วางใจกัน ไม่ใช่ผู้ให้บริการและผู้รับบริการ ให้ความสัมพันธ์แพทย์และคนไข้รุนแรงขึ้น” รศ.สุตา กล่าว